

NÁBŘEŽÍ ŘEKY RADBUZY V PLZNI

Diplomní práce Kláry Filaunové

zpracovaná v atelieru Doc. Ing. arch. Romana Kouckého, 15118 Ústav nauky o budovách,

v letním semestru akademického roku 2016 - 2017

Oponentní posudek

Jen poznámka úvodem... Třetí diplomní práce v atelieru Doc. Kouckého s „říční“ tematikou (v Plzni) v krátkém časovém rozmezí, třetí výborný výsledek. Náhoda? Pravidlo kvality diplomních prací v atelieru? Šťěstí zpracovatele oponentního posudku na diplomanta? Kdo ví, ale je vždy radost se s takovou prací seznámit a napsat na ní oponentní posudek!

Tématem diplomní práce je, jak již její název napovídá, jedna ze čtyř plzeňských řek - Radbuza, konkrétně návrh na zlepšení obytného prostředí města ve vztahu k této řece, nalezení metodiky chování města k řece Radbuze jako potenciálu iniciační osy města, transformace jejího nábřeží a přilehlých lokalit. Jedná se o téma zcela jistě velmi aktuální, které nabývá na významu zejména v posledním období, o téma, které souvisí s otázkami týkajícími se vztahu krajiny a města, se stanovením „první čáry urbanismu“, tedy rozhraní zastavitelného a nezastavitelného, kompaktního města a volné krajiny. Vymezení veřejného a neveřejného prostoru. Je to zásadní filozofické téma diskutované jak při návrhu územních plánů, zpracovávaných v současné době, tak při návrhu podrobnější studií.

Lze tedy konstatovat, že právě aktuální progresivní zadání předurčilo možnost vzniku zajímavé diplomní práce a bylo jen a jen na diplomantce, jak se s ním vyrovná a splní vytčený cíl - vytvořit koncept transformace nábřeží řeky Radbuzy, návrh urbanistické koncepce souvisejících prostorů a kompozice „krajiny“ ve městě.

Diplomní práce vychází – jak je obecným pravidlem u diplomních prací - především z poznatků nashromážděných v rámci diplomního semináře „Plzeň obytná“, ve kterém se Klára Filaunová zabývala analýzou obytného potenciálu města. Shrnutí tohoto semináře je obsaženo v diplomní práci.

Členění práce na část analytickou a konceptuální – návrhovou je již standardní a logické, jde o jednoznačný předpoklad nalezení dobrého řešení. Správné je pak i další členění na tři měřítkové roviny, úrovně:

- mezoúroveň město
- mezoúroveň čtvrť
- mikroúroveň lokalita/uzlové místo

Část analytická jako celek obsahuje všechny potřebné úhly pohledu na danou problematiku, počínaje širšími vztahy v rámci regionu, kraje, přes členění města, hustotu osídlení, stáří zástavby až k dělícím bariérám, charakterům prostorů, krajině a urbánním strukturám. Přes některé drobné nepřesnosti, možná spíš podněty k diskuzi a upřesnění analýza postupně „vtahuje“ čtenáře, oponenta, do problematiky a vyvolává zvědavost, jak bude s tématem dále naloženo. Lze tedy konstatovat, že analytická část je zpracována

v přiměřeném rozsahu, výstižně, bez zbytečných výplňových balastních textů, dobře kombinuje textovou i grafickou část. Grafická schémata jsou jasná a výmluvná.

Kapitola konceptuální definuje základní myšlenku práce: „Řeka je zrcadlo města“, moment pravdivosti v jeho struktuře, komunikace mezi lidským dílem – výstavbou a linií krajiny – řekou. V kontextu této myšlenky, teze jsou správně definovány charaktery břehů od sportovně rekreačního parku přes městské nábřeží, městský park, příměstský park až po park krajinný, resp. krajinu.

Následuje těžiště diplomní práce – vlastní návrh, který naplňuje stanovený koncept řeky jako zrcadla města. Návrh je opět zpracován ve třech měřítkových rovinách - město, čtvrť, lokalita.

V měřítku „města“ jsou definovány základní urbanistické principy ve vztahu ke struktuře města, zajímavá je myšlenka nového dopravního propojení mostem městského charakteru – ostatně jak jinak ve městě?! Opodstatněnost tohoto dopravního řešení by bylo samozřejmě nutno prověřit v širším kontextu dopravních vazeb, což je ale samozřejmě mimo rozsah diplomní práce. Grafický doprovod k této rovině je jasný a odpovídá zvolenému měřítku 1 : 25 000.

Velmi dobře je zpracovaná rovina „čtvrť“, kdy prostor řeky je vymezený základní regulací – stanovením veřejného a neveřejného. Tímto vymezením je předurčena možnost návrhu plnohodnotného využití veřejného prostoru a současně stanoven charakter uliční čáry nábřeží. Dimenze jednotlivých urbánních bloků předpokládá – logicky – budoucí konkrétní návrh rozdílných typů zástavby. Správný je názor na zásadní definici regulační čáry definující charakter nábřeží. Tato část je doplněna přehlednou grafikou jak v měřítku 1 : 15 000, tak v měřítku 1 : 5 000. Měřítko jednotlivých urbánních bloků je navrženo správně, ve vazbě na stávající urbanistickou strukturu a průchodnost územím – směřující vždy až k řece. Určitý drobný nesoulad, spíše jen zjednodušení grafického vyjádření - možná jen jako odraz rozdílného měřítka, lze nalézt v legendách typů stavebních čar. To je však jen detail, který by byl jistě upřesněn v dalším stupni zpracování.

Jen drobný podnět – možná, že těmto grafickým přílohám by „slušelo“ použití jednotlivých urbanistických struktur, ať už stávající nebo nově navrhované zástavby. Představa o prostoru by byla zřetelnější.

A poslední částí návrhu je „mikrouroveň, lokalita, uzlové místo“, konkrétně úseky Papírenská lávka, Plovárenský most a Plovárenská lávka, zpracované v již poměrně podrobném měřítku 1 : 1 000. Zde nechybí základní názor na použité povrchy, rostlinnou skladbu, mobiliář. Urbanistické řezy demonstrují jednotlivé charaktery a dávají dobrou představu o prostorovém uspořádání jednotlivých prostorů.

Určité rezervy, které nebyly vyčerpávajícím způsobem naplněny (resp. mohly být naplněny přesvědčivěji), vnímá oponent v části perspektivy, vizualizace. Nadhledová perspektiva – byť nesporně odpovídající navržené regulaci urbánních bloků – působí poněkud formálně, zejména ve srovnání nečleněných „monobloků“ nové zástavby v porovnání se stávající strukturou zástavby, která má svoje měřítko. Zde by možná právě určitý dílčí názor na strukturu lépe dokumentoval „rozhraní“ (správně a jasně formulované) mezi zástavbou, městem na jedné straně a krajinou, parkem na straně druhé. Možná, že právě tady by mohla slečna Filaunová obhájit, jaká je její představa řešení...

Ale jak autorka diplomní práce v závěru sama konstatuje – a má zcela jistě pravdu – další detailní rozpracování projektu, které se nabízí, a které je správně nastartováno, není zadáním pro jednoho člověka v časovém horizontu jednoho semestru, ale prací pro tým odborníků na několik let. Nicméně vize je v projektu nastavena a to je zásadní!

Zde jen „povzdech“ z praxe - spousta dobrých věcí byla vymyšlena, nakreslena a věčná otázka: proč to stále nejde?!

Závěrem lze – i přes opravdu drobné připomínky (spíše kolegiální a konstruktivní©) - konstatovat, že cíl stanovený zadáním byl zcela naplněn, a to způsobem obsáhlým, velmi kvalitním a invenčním.

Vyrovnaná a vzájemně myšlenkově provázaná je část textová a grafická, diplomní práce jako celek působí velmi kultivovaně. Je nutno vyzvednout vyrovnanost části textové a grafické, kdy určitý minimalismus v projevu je tím správným pojetím. Ale na vysokou kvalitu prací většiny diplomantů atelieru Doc. Kouckého založených na silném zadání je člověk vlastně zvyklý.

Takovéto portfolio by bylo skvělé mít ve své „profesní knihovničce“.

Celkově oponent jednoznačně doporučuje diplomní práci k obhajobě s tím, že se jedná o práci aspirující na ohodnocení odpovídající nejvyššímu stupni škály. Je tedy navrženo hodnocení stupněm A.

Ing. arch. Irena Králová,

Plzeň, 8. června 2017

autorizovaný architekt ČKA 02 736